

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУНУН
КОНСТИТУЦИЯЛЫК ПАЛАТАСЫНЫН СУДЬЯЛАР КОЛЛЕГИЯСЫНЫН
АНЫКТАМАСЫ**

жаран Самат Жанышевич Орозалиевдин кайрылуусун
өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартуу жөнүндө

2016-жылдын 8-апрели

Бишкек шаары

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясынын төмөнкү курамы: А. О. Нарынбекова, К. М. Киргизбаев, Ч. О. Осмонова, катчы С. А. Джолгокпаеванын катышуусунда жаран С. Ж. Орозалиевдин кайрылуусун карап чыгып, төмөнкүлөрдү

т а п т ы:

2016-жылдын 26-февралында Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына жаран С. Ж. Орозалиев Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин 304-беренесин Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 46-беренесине карама-каршы келет деп таап берүүнү суранып, өтүнүч менен кайрылган.

Кайрылууга ылайык, Кайынды айыл өкмөтүнүн башчысы, Кайынды айыл өкмөтүнө караштуу Сарыбулак айылынын күн батыш тарабындагы Камыштуу-Булак аймагындагы № 147-контурдан орун алган жалпы аянты 136,8 га жайыт жердин ичинен 0,30 га жерин 2012-жылдын 13-декабрындагы № 89 сандуу токтому менен М. Батыркуловго жеке менчикке бекитип берген.

М. Батыркулов Манас райондук каттоо бөлүмүнө көрсөтүлгөн контурдагы жерге укугун каттатууга кайрылып, Манас райондук каттоо

бөлүмү аталган Кайынды айыл өкмөтүнүн токтомунун негизинде жаран М. Батыркуловго менчик укугун каттап, мамлекеттик акт жасап берген.

С. Ж. Орозалиевдин айтымында катталган № 147-контурдагы жер участогу СССР учурунда 1990-1992-жылдары Кен-Кол совхозунда миң баш кой үчүн курулган сарай, чабандын турак жайынын орду болуп, бул курулуштардын фундаменттеринин орду азыркы учурга чейин сакталган.

Ошондой эле, Кайынды айыл өкмөтүнө караштуу № 594-контурунда жайгашкан эски сарайдын орду боюнча дагы ушундай көрүнүш толук кайталанат деп белгилейт кайрылуучу.

Жогорудагы көрсөтүлгөн контурдагы жер участоктору жайыт жерлерде жайгашкандыктан Манас райондук прокуратурасы мыйзамсыз катталган деген жүйөө менен С. Ж. Орозалиевдин үстүнөн 2015-жылдын 30-мартында кылмыш ишин козгогон.

Кыргыз Республикасынын «Жайыттар жөнүндө» Мыйзамынын 15-беренесине ылайык, жайыт жерлер менчикке жана ижарага берилбестиги кайрылуучуга түшүнүктүү. Бирок, жайыт жерлердин контурунда СССРдин убагында мал-чарбачылыгы үчүн курулган кошар-сарайлардын орду калып, курулуштардын орду жайыттардын арасында жайгашкан. Азыркы учурда эски сарайлардын орду кайрадан калыбына келтирилип, мал чарбачылыгын өнүктүрүү үчүн жүргүзүлгөн аракеттердин натыйжасында, жайыт жерге мыйзамсыз катталган деген айып менен кылмыш иши козголгон.

Жогорудагылардын негизинде, жаран С. Ж. Орозалиев талашылып жаткан ченемди конституциялык эмес деп таап берүүнү суранат.

Судьялар коллегиясы кайрылууну жана ага тиркелген материалдарды изилдеп чыгып, кайрылуу боюнча «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 28-беренесинин 2-бөлүгүнүн негизинде текшерүү жүргүзгөн судья А. О. Нарынбекованын маалыматын угуп, төмөнкүдөй тыянакка келди.

«Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын

28-беренесинин талаптарына ылайык судьялар коллегиясы кайрылууну өндүрүшкө кабыл алуу маселесин чечүүдө, баарынан мурда, кайрылуунун мазмуну жана таризи мыйзамдын талаптарына ылайык келүүсүн аныктайт. Тактап айтканда, аталган конституциялык Мыйзамдын 25-беренеси кайрылууга коюлуучу жалпы талаптарды бекитип, бул берененин 8-, 9-пункттарына ылайык кайрылууда конкреттүү, конституциялык Мыйзамда көрсөтүлгөн кайрылууну кароо негиздери, кайрылуучунун коюлган маселе боюнча көз-карашы жана аны Конституциянын ченемдерине шилтеме менен укуктук негиздемеси көрсөтүлүүгө тийиш. Бул, конституциялуулугун талашып жаткан ченем тууралуу кайрылуучунун күмөндөрү объективдүү негиздемелер менен чындалышы жана так айкындалышы керек экендигин билдирет.

Кайрылуучу С. Ж. Орозалиев өзүнүн кайрылуусунда конституциялуулугун талашып жаткан ченем боюнча так укуктук далилдерди жана конкреттүү, конституциялык Мыйзамда көрсөтүлгөн кайрылууну кароо негиздерин көрсөткөн эмес.

Мындай жагдайларда, судьялар коллегиясы кайрылуучунун көз-карашы укуктук негизделбеген деп эсептейт жана ушул жагдайдын негизинде талашып жаткан ченемде күмөндүүлүктүн пайда болуусу табылбайт. Ал эми, күмөндүүлүктүн пайда болуусу жогоруда аталган конституциялык Мыйзамдын 24-беренесине ылайык, Конституциялык палатада каралуучу иштин негизи болуп эсептелет.

«Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 3-бөлүгүнүн 1-пунктуна ылайык, эгерде кайрылуу мазмуну боюнча конституциялык Мыйзамдын талаптарына ылайык келбесе судьялар коллегиясы кайрылууну өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартат.

Демек, жаран С. Ж. Орозалиевдин кайрылуусу мазмуну жана таризи боюнча «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 24, 25-беренелеринин

талаптарына ылайык келбейт, кайрылууда көрсөтүлгөн талаптар Конституциялык палатанын кароосуна караштуу эмес жана аны конституциялык сот өндүрүшүндө кароого негиз жок.

Жогорулардын негизинде, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 28-беренесинин 3-бөлүгүнүн 1-пунктун жана 5-бөлүгүн жетекчиликке алып, судьялар коллегиясы

а н ы к т а д ы:

1. Жаран Самат Жанышович Орозалиевдин кайрылуусу өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартылсын.
2. Кайрылуу жана ага тиркелген материалдар кайтарылып берилсин.
3. Аныктама Конституциялык палатага даттанылышы мүмкүн.

Судьялар коллегиясы:

Нарынбекова А. О.

Киргизбаев К. М.

Осмонова Ч. О.

№ 14-0